

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Михайло БРОШКОВ

березня 2021 року

ПРОГРАМА

при вступі на ОПП «Менеджмент»

для здобуття освітнього ступеня Магістра

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

**(на базі освітнього ступеня бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня
спеціаліста за спорідненими спеціальностями)**

Одеса 2021

Програму фахового вступного випробування при вступі на спеціальність 073 «Менеджмент» здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр» на базі освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст», здобутого за спорідненими спеціальностями розроблено:

доктором економічних наук, професором Галиною ЗАПШОЮ;

доктором економічних наук, професором Олександром ГАЛИЦЬКИМ;

кандидатом економічних наук, доцентом Ганною ДІДУР;

кандидатом економічних наук, доцентом Іриною НАЙДОЮ.

Гарант освітньо-професійної програми «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти Галина ЗАПША

Розглянуто і схвалено на засіданні Вченої Ради

інженерно-економічного факультету

від 23.03.2021 р. протокол №5

Голова вченої ради _____ Лідія СМОЛЕНСЬКА

ЗМІСТ

ВСТУП	3
I. БАЗОВА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ.....	4
1.1. Економічна теорія.....	4
1.2. Економіка підприємства.....	5
1.3. Менеджмент.....	6
1.4. Операційний менеджмент.....	6
1.5. Управління персоналом.....	7
1.6. Маркетинг.....	8
1.7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств.....	8
1.8. Правознавство.....	9
II. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ	10
III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	12

ВСТУП

Програму фахового вступного випробування при вступі на спеціальність 073 «Менеджмент» для вступників, які мають диплом освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» за спорідненими спеціальностями, складено відповідно до освітньо-професійних програм навчальних закладів III, IV рівнів акредитації, Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення ОДАУ «Про організацію навчального процесу».

Мета вступного випробування з фахових дисциплін за спеціальністю 073 «Менеджмент» ступеня «Магістр» – виявлення рівня знань, умінь і навичок, одержаних абітурієнтами відповідно до програмних вимог базових навчальних дисциплін підготовки магістрів у галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Вступник повинен:

- **виявити** базові знання з теорії та практики дисциплін, що виносяться на вступне випробування: економічна теорія, економіка підприємства, правознавство, менеджмент, операційний менеджмент, управління персоналом, маркетинг, зовнішньоекономічна діяльність підприємств;
- **знати** законодавство у сфері управління підприємствами, принципи управління, вміти здійснювати вибір і застосовувати відповідні методи управління, застосовуючи при цьому методичний апарат та інструментарій зазначених дисциплін;
- **продемонструвати** навички творчого, критичного погляду на поставлені практичні завдання та розробки обґрутованих пропозицій щодо їх розв'язання.

Програма побудована за змістовними розділами. Кожен розділ програми містить перелік тем, за якими складено питання, що виносяться на вступне випробування з фахових дисциплін, та список рекомендованої для підготовки літератури.

I. БАЗОВА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ

1.1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Мета: формування системи знань про економічні відносини як суспільну форму виробництва, проблеми ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхи забезпечення суспільних потреб у різних суспільно-економічних формacіях.

Завдання: вивчення загальних засад економічного життя суспільства; розкриття закономірностей розвитку економічної системи та діалектики взаємозв'язку її структурних елементів; з'ясування механізму дії економічних законів і механізму використання їх людьми у процесі господарської діяльності.

Предмет: економічні відносини в їх єдності з продуктивними силами, політичними, ідеологічними, національними та іншими інститутами суспільства.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Предмет і метод політичної економії.
2. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства. Економічні інтереси.
3. Економічна система суспільства. Відносини власності.
4. Форми організації суспільного виробництва.
5. Гроші. Витрати виробництва і прибуток.
6. Ринок: суть, функції та умови формування. Класифікація ринків.
7. Інфраструктура ринку і капітал сфери обігу.
8. Підприємство і підприємництво. Підприємництво в аграрній сфері.
9. Капітал і наймана праця. Держава, її економічні функції.
10. Форми суспільного продукту в процесі відтворення.
11. Розподіл національного доходу. Споживання і заощадження.
12. Економічне зростання і його чинники. Економічні цикли.
13. Закономірності й етапи розвитку капіталістичної економічної системи.
14. Економічна система сучасного капіталізму.
15. Соціалістична економічна система та її еволюція.
16. Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин.

1.2. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Мета: надання знань з основних розділів прикладної економіки, організації та результативності господарювання на рівні первинної ланки суспільного виробництва.

Завдання: вивчення теорії та методологічних засад засвоєння практичних навичок управління підприємством у конкурентному середовищі, формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу, забезпечення розширеного самовідтворення на основі інвестиційно-інноваційної моделі розвитку.

Предмет: закономірності функціонування і розвитку підприємства в ринкових умовах.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Підприємництво як суб'єкт господарювання.

2. Основи підприємницької діяльності.
3. Управління підприємством. Персонал.
5. Капітал і виробничі фонди. Нематеріальні ресурси й активи.
7. Оборотні кошти.
8. Інвестиційні ресурси. Інноваційні процеси.
10. Техніко-технологічна база виробництва.
11. Організація виробництва. Виробнича і соціальна інфраструктури.
13. Регулювання, прогнозування та планування діяльності.
14. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції.
15. Продуктивність, мотивація та оплата праці.
16. Витрати і ціни на продукцію.
17. Фінансово-економічні результати й ефективність діяльності.
18. Економічна безпека підприємства.
19. Реструктуризація і санація підприємств.
20. Банкрутство і ліквідація підприємств.

1.3. МЕНЕДЖМЕНТ

Мета: формування системи базових знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних засад системного управління організаціями; набуття вмінь розробки й прийняття управлінська рішень.

Завдання: вивчення основних категорій науки управління, функцій управління і процесів прийняття управлінських рішень, методів використання базових інструментів управління організаціями; вивчення впливу різних факторів на ефективність системи управління організацією.

Предмет: система управління організацією.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Поняття і сутність менеджменту.
2. Функції та методи менеджменту.
3. Прийняття управлінських рішень.
4. Планування в організації.
5. Організація як функція управління.
6. Мотивація.
7. Управлінський контроль.
8. Лідерство.
9. Комунікації в системі управління організацією.
10. Ефективність управління.

1.4. ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Мета: формування компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів управління основною діяльністю підприємств та умінь розроблення операційної стратегії, створення і використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

Завдання: вивчення принципів та методів раціональної організації, планування і контролю за функціонуванням операційних систем різних видів; формування уміння розробляти операційну стратегію підприємства, обґрунтовувати рішення щодо створення операційної системи та підтримки належного режиму її поточного функціонування, управління продуктивністю операційної діяльності організації та якістю продукції.

Предмет: система наукових методів управління операційною системою, яка забезпечує досягнення оптимальних економічних результатів у процесі створення продукції підприємства.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту .
2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи.
3. Операційна система організації: поняття, склад та види.
4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати
5. Управління процесом проектування операційної системи
6. Управління поточним функціонуванням операційної системи
7. Основи управління проектами
8. Основи менеджменту якості
9. Управління результативністю операційної діяльності

1.5. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Мета: формування комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо формування та реалізації кадової політики в сучасних організаціях, раціонального відбору працівників на посади та формування дієвого трудового колективу, оцінювання та розвитку працівників, а також цілеспрямованого використання їх потенціалу.

Завдання: формування ефективної системи управління персоналом в організації; обґрунтування концептуальних зasad та методологічних принципів управління персоналом; формування та аналіз стану кадової політики організації; проектування системи управління персоналом та нормативної чисельності працівників кадової служби підприємства; управління соціальним розвитком трудового колективу; формування успішної команди як соціального утворення.

Предмет: загальні закономірності формування, функціонування та розвитку персоналу організації.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Управління персоналом у системі менеджменту організацій
2. Управління персоналом як соціальна система
3. Кадрова політика і стратегія управління персоналом організації
4. Кадрове планування в організаціях
5. Організація набору та відбору персоналу
6. Організація діяльності та функції служб персоналу
7. Формування колективу організації
8. Згуртованість та соціальний розвиток колективу
9. Оцінювання персоналу в організації

10. Управління розвитком і рухом персоналу організації
11. Управління процесом вивільнення персоналу
12. Соціальне партнерство в організації
13. Ефективність управління персоналом

1.6. МАРКЕТИНГ

Мета: формування наукового світогляду та спеціальних знань з теорії, методології маркетингу, вироблення вмінь і навичок здійснення управлінських функцій на основі концепції маркетингу для задоволення потреб споживачів та забезпечення ефективної діяльності підприємства.

Завдання: вивчення теоретичних та методологічних основ маркетингу, системного підходу до маркетингу підприємства, вивчення впливу макро- та мікросередовища маркетингу, організації та здійснення маркетингових досліджень, сегментування ринку та вибору цільових сегментів, розроблення комплексу маркетингових заходів з товарної, цінової, комунікаційної політик; стратегічного планування, впровадження та контролю програм маркетингу.

Предмет: загальні закономірності розвитку маркетингу в ринкових умовах, система маркетингу підприємства.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Сутність маркетингу та розвиток його концепції
2. Маркетинг як відкрита мобільна система
3. Формування маркетингової інформаційної системи на основі проведення маркетингових досліджень
4. Напрями маркетингових досліджень
5. Вивчення потреб і поведінки споживачів та вибір цільових сегментів
6. Товар у комплексі маркетингу
7. Розробка нових товарів
8. Ціна у комплексі маркетингу
9. Розповсюдження у комплексі маркетингу
10. Комунікації у комплексі маркетингу
11. Реклама в комплексі маркетингових комунікацій
12. Управління маркетинговою діяльністю

1.7. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

Мета: формування системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємства, а також набуття навичок їх практичного використання.

Завдання: розуміння сутності зовнішньоекономічної діяльності підприємства, цілей, мотивів передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку; вивчення видів та форм ЗЕД підприємства; усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках; вивчення принципів укладання та виконання угод; проведення економічного аналізу ЗЕД підприємства, визначення її ефективності.

Предмет: сукупність теоретичних, методологічних та прикладних аспектів зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки
2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні
3. Митно-тарифне регулювання ЗЕД
4. Загальнодержавні податки у сфері ЗЕД
5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності
6. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні
7. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування ЗЕД
8. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки
9. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства
10. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку
11. Зовнішньоекономічні угоди та їх види. Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності
12. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів
13. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності
14. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон

1.8. ПРАВОЗНАВСТВО

Мета: формування цілісного, системного розуміння державно-правових явищ, оволодіння поняттєво-категоріальним апаратом сучасної юриспруденції і правової практики, формування системи знань з основних положень нормативно-правових актів та інших джерел права.

Завдання: визначення сутності правової системи сучасної України, ознайомлення студентів з основними галузями права, набуття навичок необхідних для аналізу правових норм та їх застосування на практиці, формування у студентів високої правосвідомості та підвищення правової культури.

Предмет: загальна теорія держави та права, предмет та метод правового регулювання окремих галузей права.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Теорія держави та права.
2. Конституційне право.
3. Місцеве самоврядування в Україні.
4. Адміністративне право.
5. Господарське право.
6. Цивільне право.
7. Трудове право.
8. Кримінальне право.
9. Аграрне, екологічне та земельне право.
10. Судові, правоохранні та правозахисні органи України.
11. Поняття та система міжнародного права.

ІІ. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Перелік тестових питань для вступного фахового випробування здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 73 «Управління та адміністрування» на базі освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст», здобутих за спорідненою спеціальністю, складений на основі програмних вимог базових навчальних дисциплін підготовки магістрів у галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

В результаті вступного фахового випробування здійснюється перевірка відповідності знань, умінь та навичок абітурієнтів програмним вимогам дисциплін:

- «Економічна теорія»,
- «Економіка підприємства»,
- «Менеджмент»,
- «Операційний менеджмент»,
- «Управління персоналом»,
- «Маркетинг»,
- «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств»,
- «Правознавство».

Здійснюється з'ясування компетентності та оцінка ступеня підготовленості вступників для отримання освітнього ступеня «Магістр».

Під час випробування вступнику пропонується виконати тестове завдання, яке включає питання теоретичного характеру, що відповідають базовій частині програми. Для вступних випробувань розроблено 3 варіанти тестових завдань по 50 тестових питань в кожному. На кожне тестове питання може бути одна правильна відповідь. Для кожного варіанту розроблені ключі правильних відповідей. Кожен екзаменаційний тест зброшуровується, в ньому вказується: № варіанту, тестові питання, варіанти відповідей і графа для відповідей абітурієнтом. Вступне випробування з фахових дисциплін проводиться у письмовій формі.

Тривалість фахового вступного випробування 1,5 години (1,8 хвилини на одне тестове питання).

Фахове вступне випробування оцінюється за 200-балльною шкалою. При тестовому контролі застосовується така система оцінювання – за кожну правильну відповідь 4 бали, невірну – 0 балів. Максимальна кількість балів за всі правильні відповіді складає – 200 балів (табл. 2.1).

Таблиця 2.1**КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ**

Кількість вірних відповідей для 50 питань	Оцінювання по шкалі 100-200 балів	Кількість вірних відповідей для 50 питань	Оцінювання по шкалі 100-200 балів
0	0	26	104
1	4	27	108
2	8	28	112
3	12	29	116
4	16	30	120
5	20	31	124
6	24	32	128
7	28	33	132
8	32	34	136
9	36	35	140
10	40	36	144
11	44	37	148
12	48	38	152
13	52	39	156
14	56	40	160
15	60	41	164
16	64	42	168
17	68	43	172
18	72	44	176
19	76	45	180
20	80	46	184
21	84	47	188
22	88	48	192
23	92	49	196
24	96	50	200
25	100		

ІІІ. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

3.1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

1. Базилевич В.Д. Економічна теорія: Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича. Київ: Знання Прес, 2006. 615 с.
2. Бутук О.І., Волков Н.І. Економічна теорія. Тренінг-курс. Київ: Знання, 2007. 291 с.
3. Ватаманюк Р.О. Вступ до економічної теорії. Київ: КНЕУ, 2007. 492с.
4. Мочерний С.В. Економічна теорія: навч. пос. Вид. 4-е, стереотип. Київ: Академія, 2009. 640 с.
5. Мочерний С.В., Скотний В.Г. Основи економічної теорії: підручник. Львів: Новий Світ - 2000, 2006. 600 с.
6. Орехівський Г.А., Орехівський В.Г. Практикум з політекономії: Навч. посібн. для самопідготовки студ. Третє видання, доповнене. Київ: Каравела, 2012. 188 с.
7. Тарасевич В.М. Економічна теорія: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 784 с.
8. Щетинін А.І. Політична економія. Підручник. Київ: Центр учебової літератури, 2011. 480с.

3.2. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

1. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підручник. Київ: КНЕУ, 2013. 779 с.
2. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Центр учебової літератури, 2013. 488 с.
3. Гринчуцький В.І., Карапетян Е.Т. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2012. 304с.
4. Економіка підприємств: підручник / Горбонос Ф.В. та ін. Київ: Знання, 2010. 463 с.
5. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. С.Ф. Покропивного. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ: КНТЕУ, 2000. 528 с
6. Фінанси підприємств: підручник. 3-те вид., переробл. та допов /за ред. А.М. Поддєрьогіна. Київ: КНЕУ, 2000. 450 с.
7. Фінанси підприємства: підручник / Лігоненко Л.О., Гуляєва Н.М., Гринюк Н.А. та ін. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. 491 с

3.3. МЕНЕДЖМЕНТ

1. Дикань Н.В., Борисенко І.І. Менеджмент: навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 389 с.
2. Менеджмент: теорія і практика: навчальний посібник / Мазаракі А.А. та ін.; за ред. Мошека Г.Є. Київ: Атіка, 2007. 584 с.
3. Менеджмент: Підручник / Федоренко В.Г., Іткін О.Ф., Анін В.І. та ін.; За ред. В.Г. Федоренка. Київ: Алерта, 2008. 652 с.
4. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента, 3-е издание: пер. с англ. Москва: ООО «И.Д. Вильямс», 2008. 672 с.

5. Осовська Г.В., Осовський О.А. Основи менеджменту: підручник. Видання 3-е, перероблене і доповнене. Київ: «Кондор», 2008. 664 с.
6. Рульєв В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент. Навч. посіб. Київ: Центр учебової літератури, 2011. 312 с.
7. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: підручник. 2-е вид. випр. доп. Київ: Академвидав. 2007. 576 с.
8. Туленков М.В. Сучасні теорії менеджменту: навчальний посібник. Київ: Каравела, 2012. 304 с.

3.4. ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

1. Гевко І.Б. Операційний (виробничий) менеджмент: конспект лекцій. Тернопіль: ТНТУ.2017. 128 с.
2. Гриненко В. В. Конспект лекцій з дисципліни «Операційний менеджмент» (для студентів всіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент (8.18010016 – Бізнес-адміністрування)). Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 130 с.
3. Іванов М.М., Комазов П.В. Операційний менеджмент: навч. посіб. Київ: «Центр учебової літератури», 2012. 368с.
4. Лопатенко Л. О. Операційний менеджмент: Конспект лекцій для студентів напряму підготовки "Менеджмент". Київ: МАУП, 2007. 128 с.
5. Микитенко Н.В. Операційний менеджмент. Практикум: навч. посіб. Київ: КНТЕУ, 2009. 197 с.
6. Михайлівська О. В. Операційний менеджмент. Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2008. 550 с.
7. Операційний менеджмент: навчальний посібник / В. Г Воронкова, А. Г. Беліченко, В. О. Желябін та ін. Львів: "Магнолія 2006". 2009. 438 с.
8. Трут О.О. Операційний менеджмент:підручник. Київ: Академвидав, 2013. 348 с.

3.5. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: навчальний посібник. Київ: «Центр учебової літератури», 2011. 468 с.
2. Дяків О. П., Островерхов В. М. Управління персоналом: навчально-методичний посібник (видання друге, переробл. і доповнено). Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 288 с.
3. Рульєв В.А., Гуткевич С.О., Мостенська Т. Л. Управління персоналом: навч. посіб. для студентів вузів. Київ: Кондор, 2013. 309 с.
4. Селютін В. М. Управління персоналом: Практикум: навч. Посібник. Харківський державний університет харчування та торгівлі, 2018, 188с.
5. Управління персоналом : навч. посіб. / А. О. Азарова, О. О. Мороз, О. Й. Лесько, І. В. Романець; ВНТУ. Вінниця: ВНТУ, 2014. 283 с.
6. Хміль Ф.І Управління персоналом: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Академвидав, 2006. 488с.
7. Щербак В.Г. Управління персоналом підприємства. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2005. 220 с.

3.6. МАРКЕТИНГ

1. Балабанова Л.В. Маркетингова товарна політика в системі менеджменту підприємств. Київ: Професіонал, 2006. 336 с.
2. Гаркавенко С. Маркетинг. Київ: Либра, 2004. 712 с.
3. Липчук В.В., Дудяк А.П., Бугіль С.Я.Маркетинг :основи теорії та практики. Львів:Новий світ, 2006, 2008. 288 с.
4. Маркетинг:Навч. Посібник.: В 2-х ч. / Ред. кол. М.П. Сахацький. Одеїа: Пальміра, 2008. 170 с.
5. Маркетинг для магістрів: навч. Посібник / За ред. С.М. Ілляшенка. Суми: Ун. Книга, 2008. 928 с
6. Маркетинг: підручник / А.О. Старостіна, Н.П. Гончарова, Є.В. Крикавський та ін..; за ред. А.О. Старостіної. Київ:Знання, 2009. 1070 с.
7. Петруня Ю. Є., Петруня В.Ю. Маркетинг: навчальний посібник. 3-те вид., переробл. і доповн. Дніпропетровськ :Університет митної справи та фінансів, 2016. 362 с.

3.7. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навч. посіб. / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвинова, В.В. Ковалевський, М.А. Заєць, Г.М. Запіша та ін., за ред. Ю.Г. Козака. Київ: Освіта України, 2012. 300 с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Підручник / Новак В. О., Мостенська Т. Л., Гуріна Г. С., Ільєнко О. В. В. К.:Кондор, 2012. 552 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. Посіб / Шкурупій О.В., Гончаренко В. В., Артеменко І. А. та ін.; За заг.ред. Шкурупій О.В. Київ: Центр учебової літератури, 2012. 248 с.
4. Зовнішньоекономічний менеджмент. Навч. посіб. / Даҳно І.І., Бабіч Г.В., Бараповська В. М. та ін. Київ: Центр учебової літератури, 2012. 568 с.
5. Зовнішньоекономічні операції і контракти: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Козик та ін. 2.вид., перероб., доп. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 608 с.
6. Инкотермс 2010. Правила ICC по использованию терминов для внутренней и международной торговли / Пер. з англійської ТОВ «Асоціація експортерів і імпортерів «ЗЕД». Київ: Асоціація ЗЕД. 268 с.
7. Митний кодекс України: Закон України №4495-VI від 13.03.2012 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>. (дата звернення 17.04.2019)
8. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України №959-XII редакція від 13.02.2020 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=959-12>. (дата звернення 17.04.2019)

3.8. ПРАВОЗНАВСТВО

1. Господарське право України: навч. посібник / [С. В.Несинова, В.С. Воронко, Т.С.Чебикіна]; за заг. ред. С. В.Несинової; Дніпропетр. ун-т екон. та права ім. Альфреда Нобеля. Київ: Центр учебової літератури, 2012. 564 с.
2. Кравчук М.В. Теорія держави і права (опорні конспекти). Київ: Алерта, 2014. 608 с.

3. Курс адміністративного права України / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, В.Д. Сущенко [та ін.]. Київ: Юрінком Інтер, 2013. 864 с.
4. Курс цивільного процесу: підручник / за ред. В. В. Комарова. Харків: Право, 2011. 1352 с.
5. Лебідь В.І., Можаровська, Л.Л. Нескороджена Господарське право: навч. посіб. Київ: КНТ, 2014. 423 с.
6. Молдован В.В., Чулінда Л.І. Правознавство: навч. посібник. - 3-те вид. Київ: Центр учебової літератури, 2013. 184 с.
7. Основи правознавства України: Навчальний посібник / С.В. Ківалов, П.П. Музиченко, Н.М. Крестовська, А.Ф. Крижанівський. 12-тевид., доповн. та перероб. Харків: Одіссей, 2013. 400 с.
8. Правознавство: навч. посіб; за ред. С. В. Дрожжиної. Київ: Знання, 2010. 350 с.
9. Шульга П.В. Основи правознавства. Навч. посібник. Київ: Атіка. 2011. 424 с.
10. Трудове право: [підруч.] / за заг. ред. В. В. Жернакова. Харків: Право, 2013. 494 с.
11. Федоренко В.Л. Конституційне право України: підручник. 5-е вид., перероб. і доопр. Київ: Видавництво Ліра. 2014. 576 с.
12. Цивільне право України. Загальна частина: підручник / за ред. О.В. Дзери, д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України, засл. юриста України [та ін.]; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. 3-є вид., переробл. і доп. Київ: Юрінком Інтер, 2010. 976 с.
13. Щербина В.С. Господарське право: підручник. 5-те вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком-Інтер, 2012. 600 с.